

Str. Columna 90, MD-2012 Chișinău • Tel: 852 901 • Fax: 852 942 • <http://www.anre.md> • e-mail: anre@anre.md

Nr. 03 _____ din _____ 11. 2011

La nr. *fără număr* din 20. 10. 2011

La UR № 27

Parlamentul
Republicii Moldova

În conformitate cu solicitarea domnului Eduard Mușuc, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în baza Extrasului din stenograma ședinței Parlamentului din 20 octombrie 2011, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică Vă prezintă adițional Nota informativă privind modificarea tarifelor din octombrie 2011, precum și tabelele despre modificările respective și structura succintă a tarifelor aprobate.

Anexe – 30 file.

Victor PARLICOV,
Director general

Nota informativă privind modificarea tarifelor din octombrie 2011

Conformă legislației și practicii mondiale, politica tar fără promovată de ANRE se bazează pe următoarele principii:

- acoperirea costurilor minim necesare pentru procurarea resurselor energetice, acoperirea cheltuielilor de producere, transport, distribuție și întreținere a mijloacelor fixe;
- utilizarea eficientă a resurselor energetice, materiale și umane în sector, prevederea unei rate rezonabile de profit pentru întreprinderile energetice care le-ar asigura o dezvoltare continuă;
- stimularea eficienței managementului întreprinderilor energetice și reducerii pierderilor tehnice și comerciale;
- protecția drepturilor consumatorilor.

Menționăm, că respectarea principiilor de reglementare a tarifelor la serviciile prestate de întreprinderile din sectorul energetic reprezintă una din cele mai dificile probleme în activitatea Agenției.

Republica Moldova se deosebește esențial de toate țările din regiune prin faptul, că importă practic sută la sută resurse energetice primare, prețul de procurare al cărora se stabilește în valută forte, de regulă în dolari SUA, reieșind din prețurile de piață mondială sau regională. În asemenea situație, asupra nivelului tarifelor un impact direct și decisiv îl are cursul de schimb al valutei naționale în raport cu dolarul SUA.

Costul resurselor energetice importate reprezintă factorul obiectiv principal, care influențează direct asupra nivelului tarifelor la gazele naturale, la energia electrică și termică. Ponderea cheltuielilor nominalizate în tarifele medii anuale în vigoare constituie:

- la gazele naturale - 88 la sută;
- la energia electrică livrată consumatorilor finali (costul energiei procurate) – 71 la sută;
- la producerea energiei electrice și energiei termice - 80-90 la sută (costul gazelor naturale, păcurii, cărbunelui, reactivelor chimice importate pentru producerea energiei).

O influență majoră asupra nivelului tarifelor o au și cantitățile de energie electrică, energie termică și gaze naturale produse, importate și livrate consumatorilor.

Tarifele la gazele naturale

Urmare a creșterii prețurilor de achiziție a gazelor naturale procurate de la S.A.D. „Gazprom” din Federația Rusă, a fost necesară revizuirea tarifelor. Consiliul de Administrație al ANRE a aprobat din **1 octombrie 2011** tarife noi de livrare a gazelor naturale. Tarifă medie determinat de ANRE pentru trimestru patru constituie 5666 lei/1000 m³ în creștere cu 1067 lei/1000 m³ sau 23,2 % comparativ cu cel determinat din februarie 2011 (4599 lei/1000 m³).

Factorii principali, care au generat necesitatea majorării tarifelor:

- modificarea prețului de procurare a gazelor naturale importate;
- aprecierea cursului de schimb al valutei naționale;
- pierderile financiare sau venitul suplimentar obținute de către întreprinderi în anul 2010 (la prima etapă de modificare a tarifelor pentru anul 2011 nu au putut fi determinate în lipsa raportului financiar) și 9 luni ale anului 2011.

Prețul de procurare a gazelor naturale în trimestrul patru curent constituie **400,47 dolari SUA/1000 m³**, în creștere cu **26,6 %** comparativ cu prețul determinat la aprobarea tarifelor din

februarie (316.26 dolari SUA 1000 m³). Tarifele în vigoare din februarie au fost calculate reieșine din cursul de schimb 12.3 lei USD; conform pronosticului pentru trimestrul patru cursul de schimb va constitui 11,9 lei USD. Dat fiind reducerea cursului de schimb modificarea prețului de procurare a gazelor naturale importate va înregistra o creștere mai lentă - de la 3889.98 lei până la 4765.59 lei pentru 1000 m³ (**majorare 22,5 %**).

În perioada anului 2010 - 9 luni 2011 S.A. „Moldovagaz” de la procurarea gazelor naturale a înregistrat pierderi financiare în suma de 75.4 mil. lei care, raportate la volumul procurărilor din trimestru patru, constituie 184.41 lei 1000 m³.

Astfel, prețul de procurare a gazelor naturale în trimestrul patru sub influența acestor factori comparativ cu prețul mediu determinat la aprobarea tarifului din februarie a înregistrat o creștere cu **1161,61 lei**, sau **30,8 %**, de la **3783 lei** (inclusiv pierderi financiare din ianuarie curent) la **4950 lei** pentru 1000 m³.

În perioada anului 2010 - 9 luni 2011 S.A. „Moldovagaz” a obținut venit suplimentar de la serviciul de distribuție și de la modificarea volumelor de gaze naturale livrate pe categorii de consumatori și astfel majorarea tarifului mediu de livrare a gazelor naturale din octombrie curent constituie **1067 lei 1000 m³**, sau **23,2 %** comparativ cu cel determinat din februarie.

Ponderea în modificări este următoarea: 313 lei 1000 m³ sau 103,4 % revin majorării prețului de procurare a gazului natural, inclusiv costul de transport și consumul tehnologie din rețele; reducerea cu 8,5 lei 1000 m³ (2,8 %) a tarifului de distribuție, reducerea cu 1,8 lei 1000 m³ (0,6 %) a costurilor aferente deservirii datorită (+4 dolar SUA 1000 m³) - datorită aprecierii valutei naționale.

Tarifele la producerea energiei electrice, energiei termice și de livrare a energiei termice consumatorilor finali

În rezultatul majorării tarifelor la gazele naturale, începând cu 1 octombrie 2011, factor obiectiv cu impact determinant asupra tarifelor de producere a energiei electrice și termice și de livrare a energiei termice consumatorilor finali, a fost iminentă și actualizarea tarifelor pentru CET-uri și centralele termice pentru producerea și aprovizionarea cu energie termică a consumatorilor de tip urban prin sistemele de alimentare centralizată.

Factorii principali, care au condus la majorarea tarifelor la energia electrică și energia termică produsă și de livrare a energiei termice consumatorilor finali rezidă în:

- actualizarea tarifelor la gazele naturale livrate CET-urilor și centralelor termice pentru producerea și aprovizionarea cu energie termică a consumatorilor de tip urban prin sistemele de alimentare centralizată (de la **4144 lei/1000m³** la **5237 lei/1000m³**, sau cu **26,4 la sută**);

- modificarea, ajustarea volumelor anuale de producere a energiei electrice și energiei termice și a volumelor de livrare a energiei termice consumatorilor finali;

- devierile financiare (veniturile suplimentare/pierderile financiare) obținute de către întreprinderi în anul 2010 și 9 luni ale anului 2011.

Reieșind din costurile actualizate, veniturile și volumele livrărilor prognozate pentru perioada octombrie - decembrie 2011, au fost calculate tarifele de producere și de livrare a energiei electrice și a celei termice de către CET-uri. Tarifele pentru S.A. „CET-1” au fost stabilite la energia electrică - în mărime de 166.14 bani kWh (**+9,0 %**), la energia termică - 718.55 lei Geal (**+23,8 %**); pentru S.A. „CET-2” la energia electrică - 158.63 bani kWh (**+22,8 %**), la energia termică - 587.87 lei Geal (**+17,7 %**); la S.A. „CET Nord” la energia electrică - 137.11 bani kWh (**+9,6 %**) și la energia termică livrată consumatorilor - 1056 lei Geal (**+6,9 %**).

Totodată, tariful la energia termică livrată consumatorilor de S.A. „Termocom” a fost majorat cu 89 lei Geal (**+9,9%**) de la 898 lei Geal până la 987 lei Geal, cauzat de majorarea tarifului de

procurare a gazelor naturale și de creșterea tarifelor de procurare a energiei termice de la S.A. „CET-1” și S.A. „CET-2” comparativ cu cele incluse în tariful anterior.

În afară de cele două tarife de livrare a energiei termice consumatorilor finali (pentru S.A. „Termocom” și S.A. „CET-Nord”), au fost aprobate tarifele și pentru alți 12 operatori prestatori de servicii publice de alimentare cu energie termică prin sisteme centralizate. Printre acestea pentru Î.M. „Servicii Publice Cimișlia” tariful a fost menținut la nivelul aprobat anterior (1432 lei/Geal) pe motiv, că devierea de la costurile inițiale totale reglementate nu a fost mai mare de 3 %, iar pentru Î.M. „Rețelele Termice Ștefan-Voda” tariful a fost micșorat cu 5,5 % și stabilit în mărime de 1386 lei/Geal grație, în special, impactului diminutiv al majorării volumului energiei termice livrate util consumatorilor.

Concomitent, pentru celelalte întreprinderi, de regulă, creșterea tarifelor de livrare a energiei termice consumatorilor finali a fost cuprinsă între 4,1 % (Î.M. „Termogaz” (mun. Bălți), tariful 1090 lei/Geal) și 39,8 % (Î.M. „Antermo” Anenii Noi - 1472 lei/Geal). De asemenea, printre acestea fac parte: S.A. „Apă-Canal Chișinău”, tariful stabilit - 1093 lei/Geal, Î.M. „Rețelele Termice Călărași” - 1766 lei/Geal, Î.M. „Rețelele Termice” (mun. Comrat) - 1273 lei/Geal, Î.M. „Centrale și Rețele Termice” (or. Orhei) - 1378 lei/Geal, S.A. „Comgaz-Plus” (or. Ungheni) - 1326 lei/Geal, care au înregistrat o majorare între 13,4-18,7 la sută.

Însă, pentru 3 întreprinderi (S.A. „Rețelele Termice Cahul”, Î.M. „Rețelele Termice Glodeni” și Î.M. „Rețelele Termice Criuleni”) majorarea tarifelor de livrare a energiei termice consumatorilor a fost mai esențială (corespunzător 56,1 %, 60,9 % și 73,4 %) deoarece acestea nu fuseseră ajustate din anul 2008, iar în anul 2011 tariful mediu de procurare a gazelor naturale de către aceste întreprinderi a crescut mai esențial decât la alte întreprinderi.

În același timp, actualmente ANRE nu a procedat la ajustarea *tarifelor de livrare a energiei electrice consumatorilor finali* pe motiv, că, potrivit calculelor, cheltuielile întreprinderilor de distribuție legate de procurarea, distribuția și furnizarea energiei electrice în anul 2011 nu vor depăși limita de devieri financiară de 3 la sută, nivel prevăzut de metodologia tarifară drept condiție pentru menținerea intactă a tarifelor.

La ultima modificare a tarifelor ANRE a operat rectificări în materialele prezentate de întreprinderi.

Venitul solicitat de S.A. „Moldovagaz” a fost redus de ANRE cu circa **104 mil. lei** sau 2,0 % (21,8 mil. lei aferente procurărilor de gaze naturale - curs de schimb respectiv 11,88 lei/\$ și 11,84 lei/\$; 11,2 mil. lei aferente serviciului de distribuție - nu toate investițiile solicitate au fost acceptate; 67,7 mil. lei aferente pierderilor supranormative în rețelele de distribuție; 3,2 mil. lei - alte costuri).

Conform ANRE venitul necesar de a fi obținut de S.A. „Termocom” pentru anul 2011 constituie 1305,6 mil. lei, cu **30,1 mil. lei** sau 2,2 % mai redus decât cel solicitat de întreprindere.

La aprobarea tarifelor din octombrie 2011 venitul solicitat de întreprinderi a fost redus cu **158 mil. lei** sau 1,8 %.

Structura succintă a tarifelor aprobate se anexează.